

PAUTES PER ORGANITZAR LA PLANTACIÓ

CALENDARI DE SEMBRA, TRASPLANTAMENT I RECOL·LECCIÓ

Explicació, funcionament i usos del calendari

Hi observem dues llistes de plantes: les hortícoles i les acompanyants (aromàtiques i d'altres). Per a cada planta s'especifica:

- **Si és anual, bianual, vivaç o llenyosa.**
- **Temps de germinació o brotació:** aquell transcórrer des que posem la llavor a la terra fins que en surt la plàntula a la superfície. En el cas dels bulbs (all i ceba de calçot) i tubercles (moniato i patata), s'especifica el temps que tarden en brotar des e que s'enterren.
- **Profunditat de sembra:** en depèn la correcte germinació i desenvolupament correctes de la plàntula. Quan la planta no es reproduïx per llavor no es posa cap xifra.
- **Durada del cicle:** consta de dues xifres, la primera es refereix al temps transcórrer des de la sembra fins a la recol·lecció (ja sigui del fruit, de la fulla, de la rel o del bulb); la segona, al que va des del trasplantament fins a la recol·lecció (de tota la planta, d'una part o del fruit segons els casos). Hi trobarem només una xifra en dos casos: en aquelles plantes que es reproduïxen habitualment de manera vegetativa (carxofa, maduixa) i en aquelles de les quals s'acostuma a fer una sembra directa i no hi ha trasplantament (bleda, fava, mongeta...).
- **Marc de plantació:** també consta de dues xifres, la primera per referir-se a la distància entre plantes de la mateixa filera i la segona a la que hi ha d'haver entre fileres. Són distàncies orientatives per tal que tinguin espai suficient per desenvolupar-se. Aquelles que en necessiten més són normalment les de cicle més llarg i n'hi podem intercalar d'altres de més petites i de cicle més curt optimitzant i rendibilitzant al màxim l'espai (seguint, això sí, els criteris d'associació i rotació de cultius i atenent les necessitats de llum).
- **Les èpoques de sembra, trasplantament i recol·lecció:**
 - Cada planta disposa de tres franges, quan la primera està ombrejada estem a l'època de sembra; quan ho està la segona, a la de trasplantament i, quan ho està la tercera, a la de recol·lecció.
 - Són períodes més o menys adaptats a la climatologia del litoral mediterrani, però es poden modificar segons les condicions microclimàtiques de cada espai (per exemple, en un indret urbanitzat i molt assolellat podem avançar els períodes de sembra i trasplantament de les plantes d'estiu, com els pebrots, les albergínies i els tomàquets; si l'indret és ombrívol i fred, haurem de retardar algun període, si les plantes necessiten sol).
 - Els períodes de trasplantament també es refereixen a l'època que podem trobar el planter a comerços especialitzats.
 - En els casos en què no hi ha marcat el període de trasplantament, és pel fet que són plantes de sembra directa i que, per tant, no es trasplanten.
 - Si no hi ha marcat el període de sembra, vol dir que són plantes que es reproduïxen vegetativament.
 - En algunes plantes aromàtiques, el període de trasplantament també coincideix amb l'època més favorable per fer la reproducció vegetativa (esqueixos, divisió de mata, tiges amb arrel). La recol·lecció d'aquestes plantes es fa amb finalitats medicinals, decoratives o culinàries.

TAULA DE COMPATIBILITAT ENTRE ESPÈCIES. ASSOCIACIONS DE CULTIUS.

És important tenir en compte la **compatibilitat** entre les plantes. Algunes espècies s'afavoreixen entre elles mentre que d'altres es perjudiquen. A part de la competència que s'hi pot establir, de vegades determinades substàncies excretades per les arrels poden produir certs efectes negatius sobre altres plantes o de vegades aquests poden ser positius.

Durant molt de temps s'han fet observacions sobre el comportament de les plantes de diferents espècies quan aquestes comparteixen un mateix espai i s'han establert grups afins: direm aleshores que s'associen favorablement, i d'altres que són incompatibles i, per tant, l'associació entre elles és negativa.

Aquesta taula recull les interaccions observades entre diferents plantes de l'hort i algunes del jardí.

També cal entendre que el creixement i el desenvolupament correctes d'una planta depèn de molts factors i aquest n'és un de més, que pot influir, però tampoc és determinant pel que fa a l'èxit o al fracàs.

Les associacions es realitzen alternat fileres de dues espècies diferents o combinant i intercalant plantes diferents segons els següents criteris:

- Plantes de cicle curt i cicle llarg
- Plantes de port alt i estret amb d'altres de port més ample i baix.

ROTACIÓ DE CULTIUS

Es important no conrear les mateixes plantes any rere any al mateix espai.

S'aconsella organitzar l'espai de l'hort en parcel·les o feixes de cultiu tenint en compte no repetir plantes de cicle llarg (totes les plantes de fruit) o les que son més exigents (bleda, api i cols).